

**Zespół Szkół Technicznych
w Mielcu**

mgr Andrzej Wyzga

***Ferie w ZST –
Zimowa Szkoła Pierwszej Pomocy 2014/2015***

**Program szkolenia młodzieży -
RESUSCYTACJA KRAŻENIOWO-ODDECHOWA**

(CARDIOPULMONARY RESUSCITATION - CPR)

**OSÓB DOROSŁYCH
WG WYTYCZNYCH ERC 2010**

Mielec, 02-04.02.2015 r.

Spis treści

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
2. CELE WYCHOWAWCZE	3
3. CELE DYDAKTYCZNE	3
4. TERMIN REALIZACJI	4
5. HARMONOGRAM CZASOWY SZKOLENIA	4
6. CZAS ZWIĄZANY Z REALIZACJĄ CAŁOŚCI SZKOLENIA	4
7. FORMY PRACY UCZNIOWSKIEJ.....	4
8. METODY PRACY	4
9. ŚRODKI DYDAKTYCZNE	5
10. GŁÓWNE WSKAZANIE METODYCZNE.....	5
11. SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG SZKOLENIA.....	6
12. ĆWICZENIA REALIZOWANE W TRAKCIE SZKOLENIA.....	7
15. MATERIAŁ POMOCNICZY DLA UCZNIÓW-INSTRUKTORÓW.....	11

1. Postanowienia ogólne:

- *Ferie w ZST – Zimowa Szkoła Pierwszej Pomocy 2014/2015 (ZSPP)*, to forma szkolenia młodzieży ZST w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych.
- Szkolenie obejmuje tematykę *Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej (Cardiopulmonary Resuscitation - CPR)*.
- Szkolenie uzupełnia tematyka *Postępowania z osobą nieprzytomną z zachowanym oddechem* oraz zagadnienie *Automatycznej Defibrylacji Zewnętrznej (Automated External Defibrillation – AED)*.
- Zakres szkolenia dotyczy poszkodowanych osób dorosłych, bezurazowych.
- Zajęcia w ramach *Zimowej Szkoły Pierwszej Pomocy* stanowią dobrowolną, nieobowiązkową formę aktywności uczniowskiej, realizowaną podczas ferii zimowych.
- Młodzież uczestniczy w szkoleniu celem pogłębienia i rozwoju zainteresowań związanych z tematyką pierwszej pomocy.
- Zajęcia w ramach ZSPP są również formą pracy zarówno z uczniami uzdolnionymi (wykazującymi szczególne zainteresowanie tematyką udzielania pierwszej pomocy), jak również słabszymi, a niniejsze opracowanie stanowi także program pracy ze wspomnianymi uczniami.

2. Cele wychowawcze:

- Kształtowanie wśród młodzieży postawy odpowiedzialności za życie i zdrowie własne oraz innych ludzi.
- Kształtowanie świadomości w zakresie aktywnego niesienia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wyniku różnych wypadków i zdarzeń.
- Podniesienie rangi i znaczenia treści dotyczących *Ratownictwa i Pierwszej Pomocy*, realizowanych w ramach przedmiotu **Edukacja dla Bezpieczeństwa**.
- Propagowanie i popularyzacja wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

3. Cele dydaktyczne:

- Nabycie przez młodzież wiadomości i umiejętności w zakresie postępowania w głównych stanach zagrożenia zdrowia i życia określonych w niniejszym programie.
- Doskonalenie umiejętności praktycznych poprzez różnorodne formy ćwiczeniowe.
- Kreowanie wśród młodzieży umiejętności współpracy w grupie, wzajemnej pomocy i życzliwości.
- Upowszechnianie standardów nauczania pierwszej pomocy według wytycznych Europejskiej i Polskiej Rady Resuscytacji.

4. Termin realizacji:

02-04.02. 2015 r.

5. Harmonogram czasowy szkolenia:

Dzień szkolenia	Grupa I	Grupa II	Grupa III	Grupa IV	Grupa V	Grupa VI
Poniedziałek (02.02)	8.15-10.45	10.45-13.15	----	----	----	----
Wtorek (03.02)	----	----	8.15-10.45	10.45-13.15	----	----
Środa (04.02)	----	----	----	----	8.15-10.45	10.45-13.15

Grupa = 16 osób (2 podgrupy po 8 osób).

6. Czas związany z realizacją całości szkolenia:

Lp.	RODZAJ CZYNNOŚCI	CZAS REALIZACJI (GODZINY ZEGAROWE)
1.	Dokumentacja szkolenia: program, dziennik zajęć, dyplomy, publikacje na temat przeprowadzonego szkolenia (prasa, Internet)	6
2.	Przygotowanie merytoryczne, metodyczne i organizacyjne nauczyciela oraz <u>przeszkolenie uczniów-instruktorów</u>	6
3.	Przygotowanie pomocy dydaktycznych	1
4.	Przygotowanie sali	1
5.	Szkolenie – ćwiczenia i prezentacje	15
6.	Czynności porządkowe po zakończeniu szkolenia	1
RAZEM		30

7. Formy pracy uczniowskiej:

1. zbiorowa (praca w parach, praca w grupie)
2. indywidualna.

8. Metody pracy:

1. metoda 4-kroków
2. pokaz
3. ćwiczenia praktyczne
4. symulacje
5. dyskusja
6. pogadanka
7. opis.

8. Środki dydaktyczne:

1. gaziki dezynfekcyjne
2. maseczki do sztucznego oddychania
3. maseczki do nauki sztucznego oddychania
4. fantomy osoby dorosłej
5. karimaty (duże, małe)
6. rękawiczki ochronne
7. elementy odzieży, ubrania (do wykorzystania w trakcie udzielania pierwszej pomocy, jako środki zastępcze)
8. tablice poglądowe.

10. Główne wskazanie metodyczne:

Zajęcia realizowane są w grupie liczącej do 8 osób. W przypadku powyżej 8 uczestników szkolenia, kursantów dzieli się na mniejsze podgrupy, której przewodzi instruktor stanowiskowy (asystent nauczyciela - uczeń zaawansowany w zakresie nauki udzielania pierwszej pomocy). Każde ćwiczenie poprzedza pokaz instruktora prowadzącego (nauczyciela) wraz z wyjaśnieniem techniki i znaczenia danej czynności. Następnie nauczyciel odpowiada na ewentualne pytania uczestników szkolenia. Kolejnym etapem jest przydział danej grupie odpowiedniego zadania (ćwiczenia), za którego realizację i poprawność wykonania odpowiada dany instruktor stanowiskowy. Podczas, gdy wszystkie grupy prowadzą ćwiczenia, instruktor prowadzący koordynuje działanie ogółu.

11. Szczegółowy przebieg szkolenia (dla każdej grupy):

Lp.	Przebieg zajęć/tematyka	Wskaźniki organizacyjne	Czas (godz. zegarowe)
1.	Wstępne czynności organizacyjne związane ze szkoleniem.	<ul style="list-style-type: none"> • Powitanie • Autoprezentacja prowadzących i kursantów • Charakterystyka programu szkolenia • Omówienie sposobu realizacji szkolenia. 	
2.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (Cardiopulmonary resuscitation - CPR): <ul style="list-style-type: none"> • Algorytm postępowania w przypadku zatrzymania krążenia: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ocena sytuacji i zapewnienie bezpieczeństwa ➤ Badanie przytomności ➤ Zapewnienie sobie pomocy/wołanie o pomoc ➤ Udrożnienie dróg oddechowych ➤ Badanie oddechu ➤ Telefoniczne wezwanie pomocy ➤ Resuscytacja: technika ucisku klatki piersiowej i sztucznego oddychania. • Resuscytacja w sytuacjach szczególnych: <ul style="list-style-type: none"> ➤ kobieta w ciąży ➤ utonięcie, powieszenie ➤ osoba po laryngektomii. 	Ćwiczenia praktyczne, pokaz.	1
3.	Postępowanie w przypadku osoby nieprzytomnej z zachowanym oddechem: <ul style="list-style-type: none"> • Algorytm postępowania przy utracie przytomności: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ocena sytuacji i zapewnienie bezpieczeństwa ➤ Badanie przytomności ➤ Zapewnienie sobie pomocy/wołanie o pomoc ➤ Udrożnienie dróg oddechowych ➤ Badanie oddechu ➤ Telefoniczne wezwanie pomocy ➤ Technika układania poszkodowanego w pozycji bezpiecznej wg ERC ➤ Komfort termiczny poszkodowanego. • Pozycja bezpieczna HAINES • Nieprzytomna kobieta w ciąży • Postępowanie przy nietypowych ułożeniach. 	Ćwiczenia praktyczne, pokaz.	1

4.	Zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED: <ul style="list-style-type: none"> Istota defibrylacji Algorytm zastosowania AED Zasady bezpiecznego użycia defibrylatora. 	Pokaz.	0,5
5.	Zakończenie szkolenia – podsumowanie wnioski.	<ul style="list-style-type: none"> Podsumowanie i wnioski Informacje odnośnie formalnej strony zakońzonego szkolenia Pożegnanie. 	
RAZEM			2,5

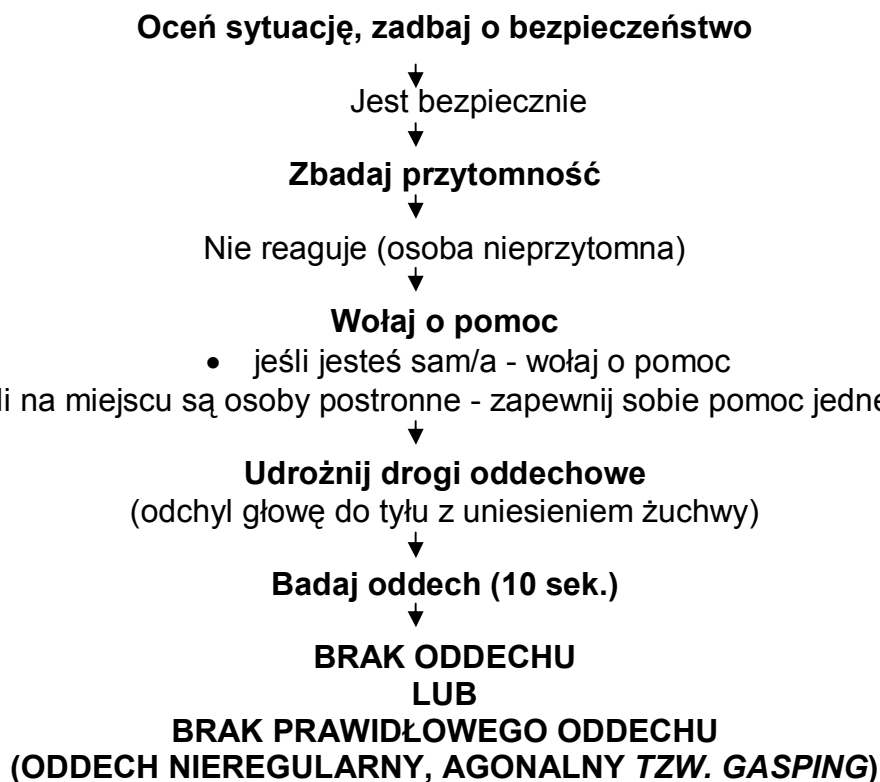
12. Ćwiczenia realizowane w trakcie szkolenia.

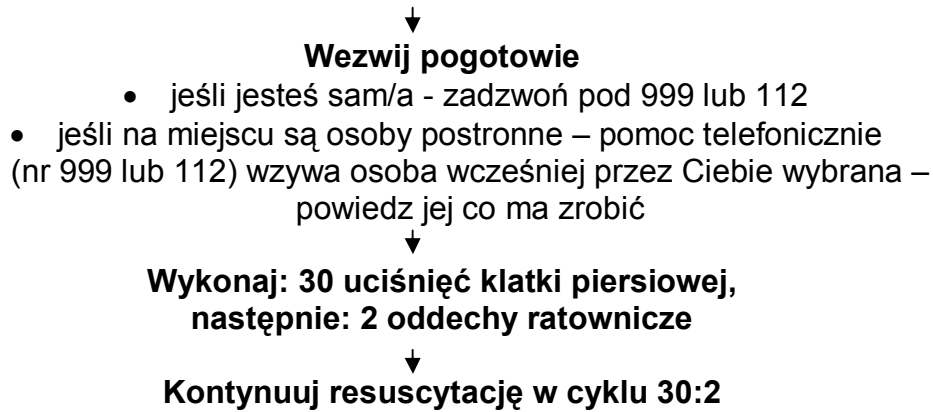
12.1. Podstawowe Zabiegi Resuscytacyjne.

ALGORYTM POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZATRZYMANIA KRAŻENIA U DOROSŁYCH

Wariant A: Na miejscu zdarzenia nie ma osób postronnych

Wariant B: Na miejscu zdarzenia znajdują się osoby postronne

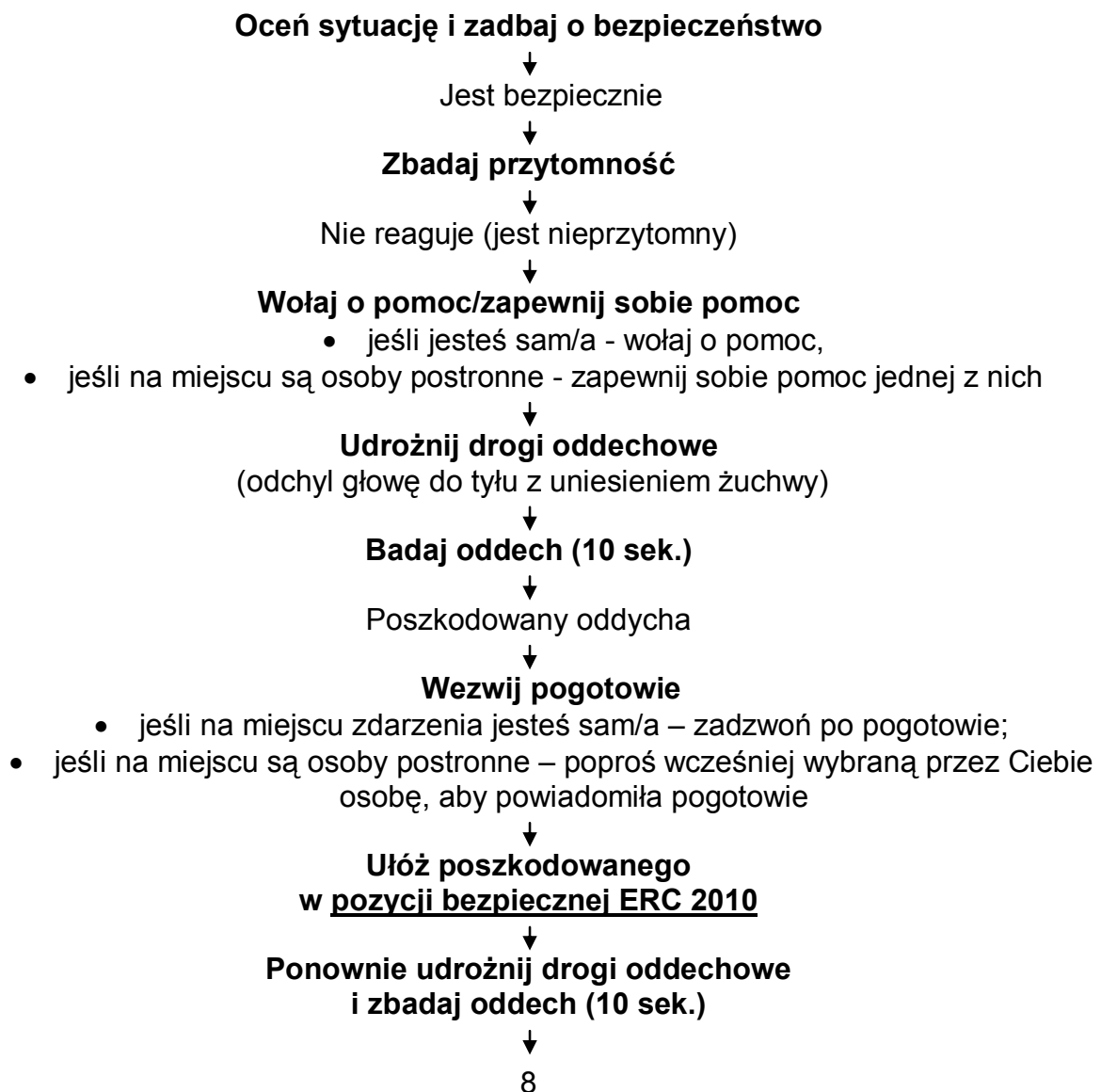

12.2. Postępowanie z osobą nieprzytomną oddychającą (stany nieurazowe).

ALGORYTM POSTĘPOWANIA Z OSOBĄ NIEPRZYTOMNĄ (SYTUACJA NIEURAZOWA)

Wariant A: Na miejscu zdarzenia nie ma osób postronnych

Wariant B: Na miejscu zdarzenia znajdują się osoby postronne

**Chroń poszkodowanego
przed utratą ciepła**

Kontroluj czynności życiowe do przyjazdu pogotowia

12.3. Pozycja bezpieczna typu HAINES.

Sama sekwencja ułożenia w pozycji HAINES + udrożnienie dróg oddechowych i zbadanie oddechu w tej pozycji.

12.4. Pozycja bezpieczna w przypadku kobiety w zaawansowanej ciąży.

Sama sekwencja ułożenia w pozycji bezpiecznej na właściwym boku + udrożnienie dróg oddechowych i zbadanie oddechu w tej pozycji.

12.5. Przetoczenie poszkodowanego z brzucha na plecy (fragment algorytmu) wg schematu:

Wariant: Na miejscu zdarzenia nie ma osób postronnych

Zbadaj przytomność w pozycji zastanej

Nie reaguje (jest nieprzytomny)

Wołaj o pomoc/zapewnij sobie pomoc
(jeśli jesteś sam/a wołaj o pomoc)

Jeśli poszkodowany leży w pozycji uniemożliwiającej skuteczne udrożnienie dróg oddechowych i zbadania oddechu – odpowiednią techniką obróć poszkodowanego na plecy

Udrożnij drogi oddechowe
(odchyl głowę do tyłu z uniesieniem żuchwy)

Badaj oddech (10 sek.)

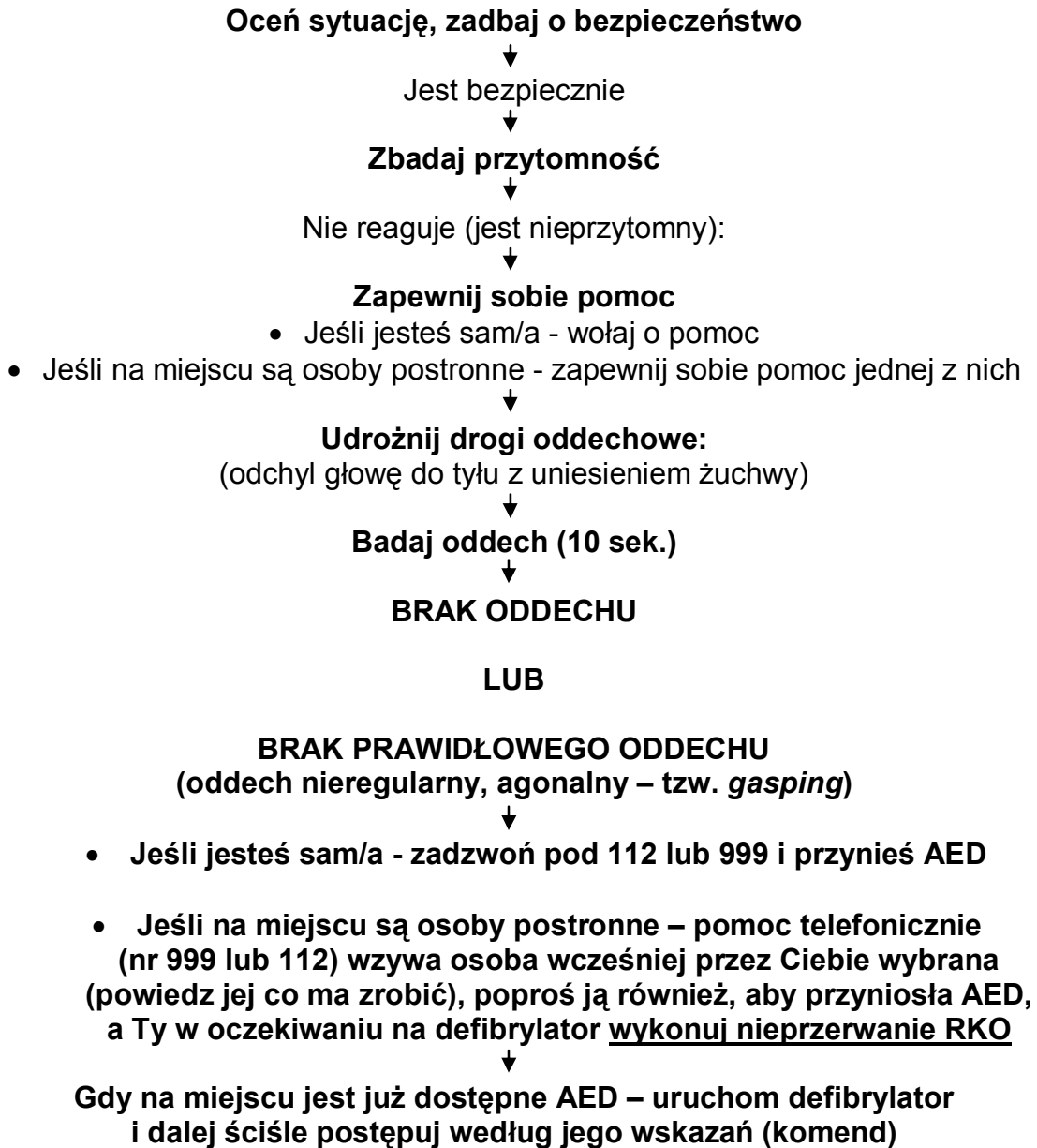
Poszkodowany oddycha.

12.6. Automatyczna Defibrylacja Zewnętrzna (AED) – pokaz.

ALGORYTM UŻYCIA AED

Wariant A: Na miejscu zdarzenia nie ma osób postronnych

Wariant B: Na miejscu zdarzenia znajdują się osoby postronne

15. Materiał pomocniczy dla uczniów-instruktorów.**FERIE W ZST – ZIMOWA SZKOŁA PIERWSZEJ POMOCY 2014/2015****15.1. Temat szkolenia:**

Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (Cardiopulmonary resuscitation - CPR) osoby dorosłej.

15.2. Podstawowa metoda pracy:

„Metoda 4 kroków” wg ERC (Europejskiej Rady Resuscytacji).

15.3. Uczniowie – Instruktorzy:

Poniedziałek 02.02.2015			
Grupa 1 8.15-10.45		Grupa 2 10.45-13.15	
1. Węgrzyn Magdalena 2CL	st. 3	1. Erazmus Sylwia 3CL	st. 2
2. Moskał Karolina 2CL	st. 3	2. Stachowicz Agnieszka 3CL	st. 2
3. Sajek Magdalena 2CL	st. 2	3. Ciejka Artur 3CL	st. 3
4. Sypek Robert 2CL	st. 3	4. Kania Joanna 2CL	st. 3
5. Strycharz Małgorzata 3CL	st. 2		
Wtorek 03.02.2015			
Grupa 3 8.15-10.45		Grupa 4 10.45-13.15	
1. Węgrzyn Magdalena 2CL	st. 3	1. Erazmus Sylwia 3CL	st. 2
2. Moskał Karolina 2CL	st. 3	2. Stachowicz Agnieszka 3CL	st. 2
3. Sajek Magdalena 2CL	st. 2	3. Ciejka Artur 3CL	st. 3
4. Gil Natan 2CL	st. 2	4. Leśniowska Klaudia 3CL	st. 3
5. Ciejka Artur 3CL	st. 2		
Środa 04.02.2015			
Grupa 5 8.15-10.45		Grupa 6 10.45-13.15	
1. Strycharz Małgorzata 3CL	st. 3	1. Erazmus Sylwia 3CL	st. 3
2. Midura Paweł 3CL	st. 2	2. Stachowicz Agnieszka 3CL	st. 3
3. Kania Joanna 2CL	st. 2	3. Ciejka Artur 3CL	st. 2
4. Sypek Robert 2CL	st. 2	4. Leśniowska Klaudia 3CL	st. 2
5. Gil Natan 2CL	st. 3	5. Midura Paweł 3CL	st. 2

15.4. Ćwiczenia do realizacji w trakcie szkolenia:

Ćw. 1.: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (pełny algorytm)

– **stanowisko nr 1.**

Ćw. 2.: Postępowanie z osobą nieprzytomną oddychającą (pełny algorytm)

- **stanowisko nr 2.**

Ćw. 3.: Pozycja bezpieczna typu HAINES (samo ułożenie) - **stanowisko nr 3.**

Ćw. 4.: Pozycja bezpieczna w przypadku kobiety w zaawansowanej ciąży (samo ułożenie)
- **stanowisko nr 3.**

Ćw. 5.: Przetoczenie poszkodowanego z brzucha na plecy (fragment algorytmu)
stanowisko nr 3.

Ćw. 6.: Zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) – pokaz
stanowisko nr 1.

15.5. „Metoda 4 kroków” wg ERC¹.

Wstęp

- Przedstaw się.
- Powiedz, co będziesz wykonywał/a (np. pełen algorytm .... lub wybraną sekwencję ćwiczenia...).
- Powiedz dlaczego to ćwiczenie jest ważne (opisz znaczenie i wykorzystanie).
- Powiedz na czym będzie polegało ćwiczenie (w kroku 1 wykonam ....., w kroku 2 wykonam i omówię ....., w kroku 3 ....., w kroku 4 ..... itd.).
- Zapytaj, czy są jakieś pytania w związku z organizacją i przebiegiem ćwiczenia?

Krok 1

- Wykonaj ćwiczenie (lub wybraną sekwencję ćwiczenia), tak jakby to miało miejsce w realnej sytuacji (czynności wykonuj dokładnie, skup się – grupa obserwuje Cię). Wcześniej zaimprovizuj jakąś sytuację (wymyśl scenkę).

Krok 2

- Wykonaj, to ćwiczenie jeszcze raz z omówieniem tego, co robisz.

Krok 3

- Zapytaj, czy są jakieś pytania w związku z zaprezentowanym ćwiczeniem?
- Odpowiedz na pytania kursantów - dyskusja, ale tylko na temat.

Krok 4

Ćwiczenia praktyczne kursantów:

- Poproś pierwszego kursanta, zaimprovizuj sytuację i poproś go o wykonanie ćwiczenia na podstawie tego, co wcześniej zademonstrowałeś/aś.
- Poproś drugą w kolejce osobę o jednoczesne, głośne omawianie ćwiczenia.

---

¹ Autor dokonał pewnej modyfikacji tej metody.

- Omów (ocień) wykonane ćwiczenie (najpierw zalety, potem co należy poprawić), nie używaj słów: źle, błąd, bardzo niedobrze, raczej używaj sformułowań typu: zwróć uwagę na to, że ..., następnym razem staraj się wykonać to w taki sposób ... itp.
- Poproś kolejnego kursanta, zaimprovizuj sytuację i poproś go o wykonanie ćwiczenia ... itd.

Uwaga: ćwiczenie przerwij, gdy wystąpi jakaś rażąca nieprawidłowość - wówczas poproś jeszcze raz o wykonanie ćwiczenia.

Zakończenie – podsumowanie (gdy wszyscy kursanci zakończyli ćwiczenie)

- Powiedz czego nauczyliśmy się w tym ćwiczeniu i dlaczego jest to ważne.
- Zapytaj, czy są jakieś pytania w związku z ćwiczeniem?
- Zakończ ćwiczenie – podziękuj i pokieruj na kolejne stanowisko.

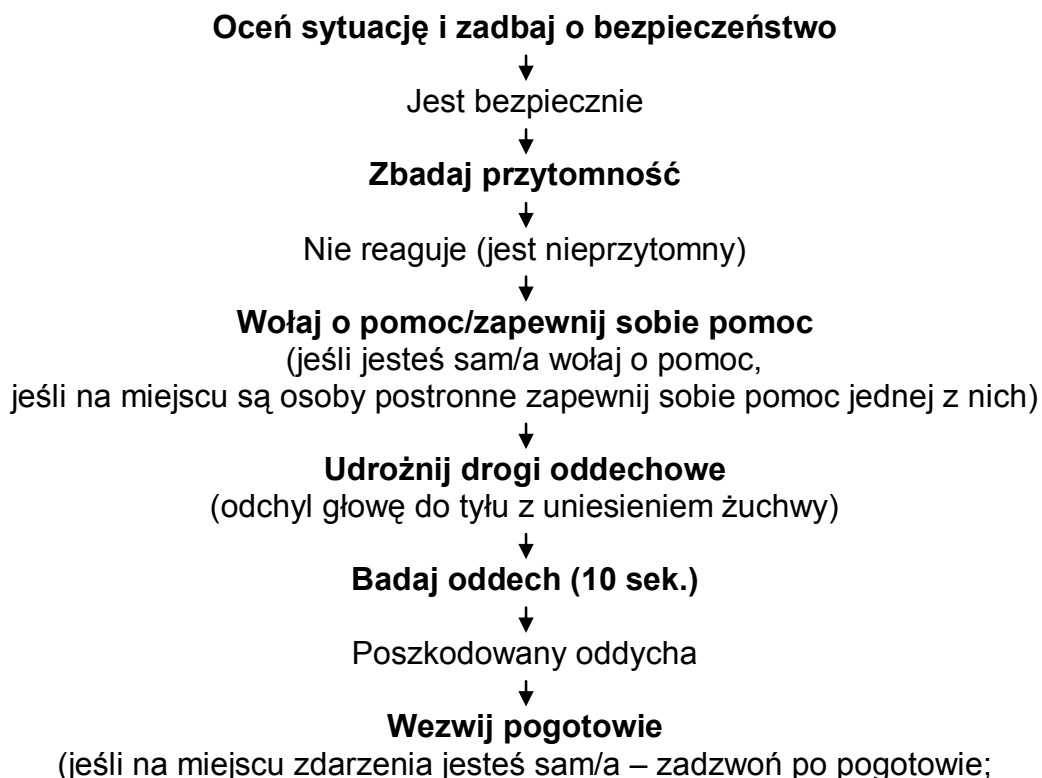
15.6. Charakterystyka ćwiczeń przeznaczonych do realizacji.

Ćw. 1.: RKO (wykonuje AW) - stanowisko 1.

**Ćw. 2.: Postępowanie przy utracie przytomności (sytuacja nieurazowa).
(stanowisko 2)**

Wariant A: Na miejscu zdarzenia nie ma osób postronnych

Wariant B: Na miejscu zdarzenia znajdują się osoby postronne

jeśli na miejscu są osoby postronne – poproś wcześniej wybraną przez Ciebie osobę, aby powiadomiła pogotowie)

↓
**Ułóż poszkodowanego
w pozycji bezpiecznej ERC 2010**

↓
**Ponownie udroźnij drogi oddechowe
i zbadaj oddech (10 sek.)**

↓
**Chroń poszkodowanego
przed utratą ciepła**

↓
**Kontroluj czynności życiowe
do przyjazdu pogotowia**

Ćw. 3.: Pozycja bezpieczna typu HAINES - (stanowisko 3).

Sama sekwencja ułożenia w pozycji HAINES + udroźnienie dróg oddechowych i zbadanie oddechu w tej pozycji.

Ćw. 4.: Pozycja bezpieczna w przypadku kobiety w zaawansowanej ciąży (stanowisko 3).

Sama sekwencja ułożenia w pozycji bezpiecznej na właściwym boku + udroźnienie dróg oddechowych i zbadanie oddechu w tej pozycji.

Ćw. 5.: Przetoczenie poszkodowanego z brzucha na plecy (fragment algorytmu) (stanowisko 3) wg schematu:

Wariant: Na miejscu zdarzenia nie ma osób postronnych

Zbadaj przytomność w pozycji zastanej

↓
Nie reaguje (jest nieprzytomny)

↓
Wołaj o pomoc/zapewnij sobie pomoc
(jeśli jesteś sam/a wołaj o pomoc)

↓
Jeśli poszkodowany leży w pozycji uniemożliwiającej skuteczne udroźnienie dróg oddechowych i zbadania oddechu – odpowiednią techniką obróć poszkodowanego na plecy

↓
Udroźnij drogi oddechowe
(odchyl głowę do tyłu z uniesieniem żuchwy)

↓
Badaj oddech (10 sek.)

↓
Poszkodowany oddycha.

Ćw. 6.: Zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) – pokaz (stanowisko 1) – wykonuje AW.

Opracował:

Nauczyciel
pierwszej pomocy przedmedycznej
mgr Andrzej Wyzga

Program zatwierdził:

Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych

Notatki:

Notatki:

Notatki: